

Ron Smits keurt...

CRISTALL H622

Een zelden geziene gast bij Smits Campertechniek: een Cristall-halfintegraal. Gebouwd door Chateau in België, voor de Duitse markt. De camper van Ilan Kielski en Riek Hooft heeft zijn eerst levensjaren dan ook daar doorgebracht.

TEKST WILLEM VAN HAMERSVELT // FOTO'S HUIB VERHOEF

De Cristall laat zich vervoeren op een Renaultbasis. In een door Fiat Ducato's gedomineerde markt is de Renault Master een witte raaf, behalve rond het bouwjaar van deze wagen. Keurmeester Ron Smits weet hoe dat komt. "In 2006 en 2007 waren er grote leveringsproblemen bij de Ducato's, zodat fabrikanten op een ander merk overstapten." Veertien jaar later blijkt dat helemaal geen misgreep geweest te zijn. De motor van de Renault loopt als een zonnetje en de wagen remt en stuurt keurig, bericht Smits na de proefrit. De wagen houdt zich kranig op de remmenbank. De verschillen in remkracht tussen links en rechts liggen heel ruim binnen de wet-

telijke marges en de remschijven, blijkt later op de brug, zien er keurig uit. Geen diepe slijtsporen of roestige randen en evenmin verbrande remblokken, die veel van Cristalls voorgangers wel lieten zien.

LICHTBEELD

De wagen heeft een goede 130.000 kilometer achter de rug. En hij is op tal van moeizaam toegankelijke plekken geweest. Dat is hem aan te zien. Het is bepaald geen afgetrapte bak, maar in showroomconditie verkeert de Cristall ook niet. Deukje hier, krasje daar. Duidelijk een wagen waarmee is geleefd. In Marokko bijvoorbeeld, getuige het omvangrijke fotoboek dat Riek Hooft graag laat zien. En hij heeft ook een

DE EIGENAAR

Katten mee op reis

De krabpaal onder de tafel verraadt het al: niet alleen Ilan Kielski (74) en zijn vrouw Riek Hooft (69) bevolken de camper op reis, maar ook hun twee katten. "We zijn vier, vijf maanden per jaar van huis. Zo lang kun je anderen niet op jouw dieren laten passen", legt Hooft uit. De katten vinden het volgens haar helemaal uitstekend om op reis te gaan. Ten bewijze klapt ze het Marokkofotoboek open, waar een van de poezen pontificaal poseert aan de rand van een zwembad.

⬆ De koplamp rechts is nogal dof, maar wordt niet afgekeurd.

⬇ Olielekkage bij de inlaat van de intercooler.

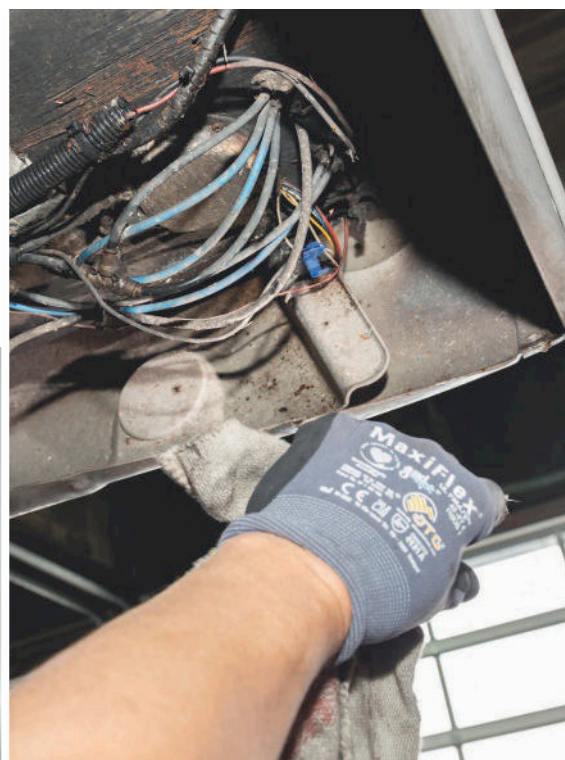
⬆ Smits legt de conditie van de Cristall vast in zijn telefoon.

⬇ Zeiknat, constateert de keurmeester.

⬅ Smits kit de kabeldoorvoer van de schotel af.

✓ Beginnende narigheid bij de dakrand.

⬆ Slordig aangelegde bedrading.

flinke portie zon te verstouwen gehad. Vooral op rechts, te zien aan de dof geworden koplamp. Mooi is het niet, maar het lichtbeeld is nog niet slecht genoeg voor apk-afkeur.

ZEIKNAT

De vorige, Duitse, eigenaar heeft de Cristall met een satellietinstallatie uitgerust. Dat had hij beter niet kunnen doen. Hooft en Kielski hebben geen tv aan boord, hoeven ook geen tv en hebben dus niet de lusten maar wel de lasten, zo blijkt als Smits met zijn gevreesde vochtmeter aan de slag gaat. Als hij het apparaat boven in een keukenkastje tegen wand en plafond drukt, verschijnen er zelden geziene waardes op het display. "Zeiknat", vat de keurmeester de conditie van wand en plafond op die plek samen. De meting was niet eens nodig geweest. In het licht van de werklamp zijn druppeltjes te zien. Nadere inspectie leert dat de kap, die op het dak de doorvoer van de satellietbekabeling afschermt, vrijwel geheel los zit. Daardoor heeft regenwater vrij spel gehad. Waarschijnlijk al jaren.

Smits zet de boosdoener tijdelijk vast met een verse laag kit. Maar hij adviseert

dringend het probleem definitief op te lossen. "Als je toch geen tv wilt kijken, zou ik die hele installatie weghalen, de gaten afdichten en de natte plekken goed drogen." Ilan Kielski ziet meteen al voor zich hoe hij dat gaat doen. "Ik leg wel een paar dagen een föhn in dat kastje." Hetgeen Smits een prima idee vindt. Bijkomend voordeel van de satellietverwijdering is een gewichtsreductie van een paar kilogram. Dat klinkt Kielski als muziek in de oren. Op jacht naar overtollig gewicht heeft hij in het verleden al de tweede huishoudaccu overboord gezet, de trekhaak verwijderd en een lichtgewicht gastank geïnstalleerd. "Anders moest ik mijn vrouw thuislaten", grijnst hij.

OVERTOLLIG GEWICHT

Als Smits op zijn ladder is geklommen, ontwaart hij beginnende narigheid op de verbinding van dak en wandpanelen. Een aantal schroeven, waarmee de verbindende hoekprofielen vastzitten, is zwaar verroest en opgezwollen. Vocht. Dat kan op den duur de houten latten in dak en zijwanden aantasten, met kostbare gevolgen. De keurmeester adviseert de oude schroeven te verwijderen, de

In het kort

Merk en type	Cristall H622
Basisvoertuig	Renault Master 2,5 dCi, 120 pk
Bouwjaar	2007
Kilometerstand	132.000
Rijkgewicht	3.069 kg
Maximaal gewicht	3.500 kg
Gewogen gewicht	3.205 kg
Maten (lxbxh)	684 x 231 x 275 cm
Jaar van aanschaf	2012
Prijs bij aanschaf	28.000 euro
Huidige waarde	25.000 euro

✓ Er is een te kleine aandrijfshoes gemonteerd.

schroefgaten schoon te maken en af te kitten met elastisch blijvende butylkit en een eindje verderop nieuwe schroeven te monteren. “En dan geen rommel, maar rvs-schroeven.” Vochtmeting in het interieur op de verdachte plekken laat zien dat Kielski nog niet te laat is om aan de slag te gaan. De wagen is keurig droog, afgezien van de eerder aangehaalde plek.

BESCHERMHOES

Op de brug presenteert de Cristall een vrijwel roestloos chassis. De wagen is ’s winters nooit buiten geweest, laat staan aan het wintersporten en dat is te zien. Smits vindt alleen achter de bijrijder een aangetaste plek in de bodem, veroorzaakt door niet afgekitte zijskirts. Ook hiermee mag de trotse eigenaar aan de slag. De keurmeester constateert olie lekkage aan de inlaatbuis van de intercooler. Hij adviseert de boel grondig schoon te maken om daarna te kunnen zien waar de lekkage precies zit en vooral hoe erg die is. Tijdens de reis in Marokko hebben Hooft en Kielski problemen gehad met de linker aandrijfshoes. Daar is tot drie keer toe aan gerepareerd, maar de laatste monteur heeft een

beschermhoes van een verkeerd type gemonteerd. Die zit zo strak dat hij bij flinke stuuruitslag vervormt. “Op de lange duur gaat hij stuk”, weet Smits.

RUITENWISSERS

De banden zien er voor de leek prima uit. Maar zijn dat niet. Achter vertonen ze een haaiantachtige vervorming. “Ze zijn simpel gezegd niet echt rond meer”, legt de keurmeester uit. Hij adviseert vervanging en dan ook graag door een beter merk dan de banden uit India die er nu onder liggen. Gaarne ziet Smits bij vervanging van de banden stalen ventielen gemonteerd worden. In plaats van de rubberen exemplaren, die een maximale druk van 4,5 bar mogen hebben. Dat is te weinig is als een band tot 4,75 bar wordt opgepompt. En verder? Verder moet de remvloeistof dringend vernieuwd worden. Want het kookpunt is veel te laag, waardoor de remmen in de bergen kunnen weigeren. De multiriem heeft zijn beste tijd allang achter de rug en kan de vuilnisbak in als volgend voorjaar de distributieriem wordt vervangen. Dan mogen er ook nieuwe ruitenwischerbladen uit het magazijn worden gehaald. 🚚

Te-doen-lijstje

Niet mee wachten

- verwijderen satellietinstallatie
- natte plekken goed drogen en gaten afkitten
- hoekprofielen afkitten en opnieuw vastzetten
- zijskirts afkitten
- remvloeistof verversen

Aandacht op termijn

- olie lekkage verhelpen
- aandrijfshoes vervangen
- nieuwe banden en ventielen
- multiriem en distributieriem vervangen
- nieuwe ruitenwischerbladen

DIT VINDT KEURMEESTER RON SMITS

Eindoordeel

In hoofdlijnen verkeert de Cristall in een goede conditie. Maar er zijn nog wel wat klussen te doen, zoals de aanpak van het vochtprobleem in een stuk van het dak en een zijwand en in een klein gedeelte van de bodem. “Maar alles bij elkaar had ik hem veel slechter verwacht”, biecht keurmeester Ron Smits op. “Je kunt goed zien dat de wagen veel binnen staat en ’s winters niet op de weg komt. Jullie kunnen er nog jaren plezier van hebben.” Eigenaar Ilan Kielski hoort het tevreden aan. “Ik ben nu 74. Als ik tot mijn 80ste door kan blijven rijden, vind ik het prima.” Smits geeft de wagen een 7,5 en schat de waarde op 25.000 euro.

